

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อตลาดผลิตภัณฑ์ธุรกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มสตรีบ้านนาเรา ตำบลเก็ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยมีสาระสำคัญถึงวิธีดำเนินการวิจัยอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำไปวิเคราะห์ ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้คือ

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การกำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชากรที่อาศัยในบ้านทุ่งนาเรา ตำบลเก็ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8,065 คน (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดมหาสารคาม, 2551)

3.1.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่อาศัยในบ้านทุ่งนาเรา ตำบลเก็ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8,065 คน ซึ่งสามารถระบุจำนวนประชากรได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณ ขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Taro Yamane, กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544 : 29) จำนวน 381 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยได้ศึกษาจากทฤษฎีและแนวคิดจากงานวิจัยต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับการทำวิจัยในครั้งนี้ และจัดลำดับเนื้อหาให้ครอบคลุม รวมถึงกำหนดเป็นโครงสร้าง (Structure Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นลักษณะคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวน 6 ข้อ รายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 2 อายุ เป็นคำถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 3 สถานภาพ เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 4 ระดับการศึกษา เป็นคำถามปลายเปิด (Close-ended Question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Nominal Scale)

ข้อที่ 5 อาชีพ เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 6 รายได้ต่อเดือน เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อตลาดผลิตภัณฑ์ธุรกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มอาชีพสตรีบ้านทุ่งนาเรา ตำบลเก็ง อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ลักษณะเป็นคำถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลอัตราภาค (Interval Scale) มี 5 ระดับ สามารถกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละลำดับ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางที่ส่งผลสำเร็จผลิตภัณฑ์ต่อตลาดอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษากลุ่มอาชีพสตรีบ้านทุ่งนาเรา ตำบลเก็ง อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ด้านการผลิต ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการบริโภค ลักษณะเป็นคำถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลอัตราภาค (Interval Scale) มี 5 ระดับ สามารถกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละลำดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	ระดับมากที่สุด
4	ระดับมาก
3	ระดับปานกลาง
2	ระดับน้อย
1	ระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยแบบสเกลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อตลาดผลิตภัณฑ์ธุรกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มอาชีพสตรีบ้านทุ่งนาเรา ตำบลเก็ง อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม มีดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544 : 29)

ระดับเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21 - 5.00	ระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	ระดับมาก
2.61 - 3.40	ระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	ระดับน้อย
1.00 - 1.80	ระดับน้อยที่สุด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1.1 ศึกษาจากทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อตลาดผลิตภัณฑ์ธุรกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มอาชีพสตรีบ้านทุ่งนาเรา ตำบลเก็ง อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างกรอบในการวิจัย

3.3.1.2 สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อตลาดผลิตภัณฑ์ธุรกิจชุมชนในเขตจังหวัดมหาสารคาม

3.3.1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเกี่ยวกับสำนวนภาษาให้เข้าใจ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีข้อความตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3.1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

3.3.1.5 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) เสร็จแล้วนำเสนอคณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

3.3.2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้นำกรอบแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวบรวมและสร้างแบบสอบถามขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งก่อนนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะได้ทำการทดสอบเครื่องมือวัด ดังนี้

3.3.2.1 ความเที่ยงตรง (Validity)

นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และภาษา ความถูกต้องของแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอคณะกรรมการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปทดลองใช้

3.3.2.2 ความเชื่อมั่น (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficiency) ของ Cronbach (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2545: 449) ค่าอัลฟาที่ได้ จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง $-1 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9058

3.4 การจัดการระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การจัดการระทำข้อมูล

1. ตรวจสอบถึงความสมบูรณ์ (Checking) นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง และแยกส่วนที่ไม่สมบูรณ์ออก จนกว่าจะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว
2. การนำมาใส่รหัส (Coding) คือ นำแบบสอบถามที่ได้นำมาลงรหัสหลังจากการตรวจสอบแล้ว
3. การบันทึกข้อมูล (Data entry) หลังจากที่ได้นำมาใส่รหัสเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำมาประมวลผลข้อมูลที่ได้โดยใช้สถิติและโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการวิจัยหาสมมติฐานในการวิจัย

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.2.1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ในด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3

3.4.2.2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. สถิติวิเคราะห์ค่าที (Independent t-test) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 2 กลุ่มที่เป็นอิสระกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ด้านเพศ
2. สถิติวิเคราะห์ค่าเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ด้านอายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน